

DE ROOVERS BEWERKEN IGOR STRAVINSKY IN 'HISTOIRE D'A (GROEPSPORTRET)'

'Ik heb me soms afgevraagd waar we aan begonnen waren'

Antwerpen / Van onze medewerker
Peter Anthonissen

Het gaat goed met de Roovers. In juni kende de Vlaamse regering het Antwerpse spelerscollectief een subsidie van zestien miljoen frank per jaar toe voor de periode 2001-5. De Brakke Grond publiceerde zonet een boekje over deze jonge theatermakers. Vanavond gaan Robby Cleiren, Sara De Bosschere, Luc Nuyens, Sofie Sente en de vormgevers Stef Stessel en Valentine Kempynck een nieuwe uitdaging aan. Met Muziektheater Transparant en het Prometheus Ensemble onder leiding van Etienne Siebens brengen ze een bewerking van *L'Histoire du Soldat* van Igor Stravinsky. Peter Verhelst schreef de tekst.

Helemaal nieuw is de samenwerking met een muzikaal ensemble voor de Roovers niet. Vorig jaar gingen ze in de Toneelhuis-productie *Kasimir en Karoline* de dialoog aan met de fusiongroep Think of One. *De kleine zeemeermin* bij Bronks was hun eerste voorstelling met een erkend muziektheatergezelschap, Walpurgis. *Histoire d'A (groepsportret)* is in die zin anders omdat het project van een bestaande partituur vertrekt: de suite uit *L'Histoire du Soldat* (1917-8) van Igor Stravinsky (1882-1971). De Roovers zijn het gewend bestaande theater teksten zelf te vertalen en naar hun hand te zetten. Beknotte de partituur hun vrijheid niet?

Robby Cleiren: "Deze voorstelling vraagt een andere manier van werken. Door

'De tekst van Peter Verhelst biedt ons de gelegenheid dingen aan te raken zonder er uitspraken over te doen.' (Foto Gert Jochems)

muziek als die van Stravinsky te gebruiken, word je in een verbazingwekkend klassiek stramien gedwongen. Je kunt geen 'toneeltje' blijven spelen. De muziek leidt je naar een manier van spreken of zeggen die op die van een recital lijkt."

Toch keken de musici van het Prometheus Ensemble op tijdens de eerste repetities. Zoals steeds namen de Roovers de tijd om de tekst te bestuderen. De Bosschere: "Sommige muzikanten verveelden zich. Stilaan hebben ze zich echter voor onze aanpak opgesteld."

"Werken met improvisatie was voor de mannen van Think of One veel evidentier dan voor de klassieke muzikanten van het Prometheus Ensemble. Maar dat is tijdens de repetities geëvolueerd", aldus Cleiren. "Het toneelspel maakt de muziek concreter, de muziek maakt het toneelspel abstracter", vat De Bosschere hun ervaringen samen.

De oorspronkelijke tekst bij *L'Histoire du Soldat* is van de hand

van de Zwitserse dichter Charles Ferdinand Ramuz (1878-1947). Hij baseerde zich op een oud Russisch volksverhaal dat hij van Stravinsky gekregen had: een soldaat verkoopt zijn viool aan de duivel in ruil voor een boek dat hem rijk maakt. De Roovers gaven de voorkeur aan een nieuwe tekst en vroegen Peter Verhelst er een voor hen te schrijven. "Ramuz' tekst heeft een sprookjesachtig gehalte", zegt Cleiren. "De vraag is of je, als je vandaag iets over het oorlogsthema wil zeggen, dat nog op die manier kunt doen." Verhelst noemt zijn libretto "een meditatie over oorlog". Zoals een kogel zijn weg door een lichaam baant, verinwendigt Verhelst het oorlogsgeweld. Sofie Sente: "De voorbije jaren zijn steeds meer oorlogen

onder de vlag van het nationalisme gevoerd. Vandaar uit is de stap naar individualisme, naar de oorlog in uzelf niet zo groot."

"Peters tekst biedt ons de gelegenheid dingen aan te raken zonder er uitspraken over te doen, enkel vermoedens over de complexiteit van de situatie", zegt De Bosschere.

Peter Verhelsts beeldrijke teksten bleken voor regisseurs Ivo van Hove, Luk Perceval en Thierry Smits een harde noot om te kraken. Hoe reageerden de Roovers toen ze zijn libretto voor het eerst zagen? Luc Nuyens:

"Tot hiertoe kozen we teksten waarmee we affiniteit hadden. Bij deze moesten we zelf ontdekken wat we ermee konden. Ik heb me soms echt afge-

vraagd waar we aan begonnen waren." "Als we een koers volgden, bleek er de volgende dag niets meer van te kloppen. Omdat de tekst zo fragmentarisch is, geeft hij de indruk dat je er van alles mee kunt doen", vult Sente aan. "Tegelijk is hij enorm dwingend", zegt De Bosschere. "Peter zegt dat hij de wonden wil tonen en niet de gedachten die de wonden maken. Wij gaan meestal analytischer te werk."

De Roovers, Muziektheater Transparant en het Prometheus Ensemble onder leiding van Etienne Siebens met *Histoire d'A (groepsportret)*: première vanavond om 20.00 in de Leuvense Schouwburg, Bondgenotenlaan, Leuven (tel. 016/22.21.13). Morgen zaterdag in CC Strombeek, overmorgen zondag in Westrand, Dilbeek. Op tournee tot 18 november (info op tel. 03/235.04.90, Thassos).